

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

**МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО
В ПОСТЫПОЛЯРНІЙ СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИН**

НАУКОВИЙ ЗБІРНИК

Kyiv 2023

УДК 341:316.4.063.3

*Рекомендований до публікації вченою радою
Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса
Грінченка (протокол № 10 від 16 листопада 2022 року).*

Міжнародні відносини та міжнародне право в постбіполярній системі міжнародних відносин: науковий збірник. Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: [Електронне видання], 2023. 204 с.

Науковий збірник присвячено актуальним проблемам міжнародних відносин та міжнародного права у постбіполярній системі міжнародних відносин, важливим випробуванням якої стала російсько-українська війна, розпочата у 2014 році анексією Крима та окупацією окремих районів Донецької та Луганської областей України.

В основі збірника – результати досліджень викладачів, науковців, а також наукової молоді – здобувачів вищої освіти першого, другого та третього рівнів, які обговорювалися на Всеукраїнській науковій онлайн-конференції «Міжнародні відносини та міжнародне право в постбіполярній системі міжнародних відносин».

Цей науковий збірник адресовано викладачам, вченим, практикам, фахівцям з міжнародних відносин та міжнародного права, дипломатам, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться проблемами міжнародних відносин та міжнародного права.

Матеріали подані в авторській редакції. Редакція збірника не несе відповідальності за зміст матеріалів та може не поділяти думку автора.

УДК 341:316.4.063.3

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	6
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРАЇН ТА РЕГІОНІВ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	
Цветков Олександр Глібович СТРЕСОВІ ЗАГРОЗИ АРКТИЧНОЇ ГЕОПОЛІТИКИ	7
Яблонський Василь Миколайович, ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ ЕМІГРАЦІЙНИХ УРЯДІВ УКРАЇНИ І ПОЛЬЩІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ століття	11
Ціватий Вячеслав Григорович, МОДЕЛЬ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ В ПОСТШПОЛЯРНІЙ СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН: АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКИЙ РЕГІОН (інституціональний і політико-дипломатичний аспекти)	19
Перга Тетяна Юріївна ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА АВСТРАЛІЇ НА ПОЧАТКУ ХХІ століття	26
Омельченко Андрій Вікторович, «НАЗДОГАНЯЮЧА» МОДЕРНІЗАЦІЯ У СУЧАСНОМУ РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТУ	31
Оліцький В'ячеслав Олександрович, ВИТОКИ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: ВІДНОСИНИ РПЦ ІЗ СХІДНИМИ ПАТРІАРХАТАМИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1940-х років	34
Kushevska Natalia, Demchenko Lilia THE BALTIC-BLACK SEA UNION: PROSPECTS FOR UKRAINE	39
Горобець Ігор Володимирович ТАЙВАНЬ У ВІДНОСИНАХ МІЖ США ТА КНР НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	48
Трюхан Дмитро Андрійович ВІЙНИ ПАМ'ЯТІ У США ЯК ФАКТОР ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ	50
Іщук Анна Андріївна ІННОВАЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СПІВПРАЦІ МІЖ КАНАДОЮ, МЕКСИКОЮ ТА США В РАМКАХ ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	54
Павріанідіс Аліса Віталіївна ДОПОМОГА ДОНОРІВ УКРАЇНИ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОГО ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	58
Купових Ірина Ярославівна ВИТОКИ БОРОТЬБИ З РАСОВОЮ ДИСКРИМІНАЦІЄЮ У США	62
Підручна Єлизавета Романівна ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН США ТА РЕСПУБЛІКИ КОРЕЇ В ХХІ СТОЛІТТІ	65

ПРИРОДА ТА МЕХАНІЗМИ МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Слюсаренко Ірина Юріївна, РОЛЬ ЛІДЕРА В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ (за матеріалами журналу <i>Foreign Policy Analysis</i> за 2022 рік)	70
Мельник Ганна Мирославівна, Роганова Анна Ігорівна РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УКРАЇНІ	79
Казакова Оксана Миколаївна ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ФРАНЦІЇ	82
Лісовська Мирослава Миколаївна, ПРОБЛЕМАТИКА МІГРАЦІЙНИХ ОБМЕЖЕНЬ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ В КОМУНІКАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ (на прикладі Турецької республіки)	88
Vdovychenko Victoria Andriivna BATTLE OF NARRATIVES IN ITALIAN PUBLIC DISCOURSE AFTER RUSSIA'S FULL SCALE INVASION OF UKRAINE	91
Корешков Ігор Валерійович, Пістракевич Олена Володимирівна, ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ	95
Любарець Діана Михайлівна, НОВІ ПІДХОДИ НАТО ДО СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ з 2014 року ЗМІНА БЕЗПЕКОВОЇ ПАРАДИГМИ У СВІТІ	101
Бессонова Марина Миколаївна “ВОЄННА” ХВИЛЯ ЕМІГРАЦІЇ З УКРАЇНИ 2022 р. ТА УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА	105
Черкасов Станіслав Сергійович, Бокова Марія Вікторівна РОЛЬ НАТО У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ПОДОЛАННЯ СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID 19	110
Чернишова Лариса Олексіївна, ЧИННИКИ КОНФЛІКТНОСТІ ТА ЗАГРОЗИ БЕЗПЕЦИ В ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ	117
Кордун Олексій Олександрович, ОСНОВНІ ФОРМАТИ ТА ОБСЯГИ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ США УКРАЇНІ У 2022 р.	121
Шимкевич Катерина Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ «ВІЙСЬКОВОГО НЕЙТРАЛІТЕТУ» СЕРБІЇ У КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ БАЛКАН	127
Kushevska Natalia, Mondriievska Anastasia THE U.S.-RUSSIAN CONFRONTATION OR A NEW COLD WAR	133
Kushevska Natalia, Musienko Kyril INTERNATIONAL COMMITTEE OF THE RED CROSS: EXPECTATIONS AND RESULTS THROUGH THE PRISM OF RUSSIAN AGGRESSION	139

Kushevska Natalia, Mudryk Yana UN'S EFFECT ON THE INTERNATIONAL SECURITY SYSTEM'S REFORM SINCE OF ITS CREATION TO THE PRESENT	144
Красатюк Дарія Юріївна ПІДХОДИ США ДО ВИЗНАЧЕННЯ “ДЕРЖАВ-СПОНСОРІВ ТЕРОРИЗМУ”	151
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВознавство в умовах ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ	
Грицяк Ігор Андрійович, ІНСТИТУЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	155
Братко Ірина Василівна М'ЯКЕ ПРАВО ТА СТАНДАРТИ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ	159
Шереметьєва Ольга Юріївна, ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ	164
Панфілова Юлія Михайлівна, Моложанов Антон Ігорович. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	169
Панфілова Юлія Михайлівна, Ярошенко Андрій Петрович. ІДЕЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ФІЛОСОФІЇ ПРАВА	172
Чучвага Костянтин Павлович ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ В ЗАКОНОДАВСТВІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН	176
Кушнір Владислава Сергіївна, ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРИРОДИ ДАРУВАННЯ ЯК ДИСКУРС ПРО ВИТОКИ І СУТНІСТЬ ПРАВА (на матеріалах дискусії між Ж.Дерріда та Ж.-Л. Маріоном)	180
Гайовий Кирило Дмитрович КОНДИКЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У РІЗНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМАХ	184
Дубоділ Катерина Дмитрівна МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД КЛАСИФІКАЦІЇ СЕРІЙНИХ ВБИВЦЬ: ФАЗИ НОРРІСА	186
Яценко Юрій Анатолійович ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЗНАЧЕННЯ КОМПАРАТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРАВІ	190
Соколова Валерія Сергіївна ДОСЛІДЖЕННЯ ВИПАДКІВ ФЕМІЦИДУ ІНСЦЕНОВАНИХ ПІД САМОГУБСТВО НА МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРІ	195
НАШІ АВТОРИ	200

**ПРОБЛЕМАТИКА МІГРАЦІЙНИХ ОБМЕЖЕНЬ В ПЕРІОД
ПАНДЕМІЇ В КОМУНІКАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДИПЛОМАТИЧНИХ
ПРЕДСТАВНИЦТВ (на прикладі Турецької Республіки)**

It was determined that the COVID-19 pandemic has seriously disrupted all forms of human mobility, including tourist traffic. The example of Turkey is considered, as a country that did not limit tourist trips, taking into account the general pandemic restrictions. The Safe Tourism Certification Program was analyzed, which aimed to create «clean» zones where the risk of contracting the coronavirus is minimal. The specifics of the communication activities of the diplomatic missions of Ukraine in Turkey regarding the coverage of the topic of migration restrictions, in particular, those related to tourism to the Republic of Türkiye, are considered.

Keywords: *pandemy COVID-19, migration, tourism, Republic of Türkiye*

Обмеження, пов'язані з COVID, впливають на мобільність мігрантів. У період з 10 березня 2020 року, за день до того, як ВООЗ оголосила COVID-19 пандемією, до 28 лютого 2022 року в усьому світі було введено 122 823 обмеження на пересування. У той же час окремі країни, території, області передбачили 961 виняток із цих обмежень, таким чином дозволивши мобільність. У 2020 році рівень міграції впав більш ніж на 30%, що є найнижчим показником з 2003 року [7].

Туризм як одна із форм міграції є найдзвичайно чутливим до різного роду криз. Безпрецедентна за своїм впливом і охопленням пандемія COVID-19 зачепила усі регіони світу. Спалах COVID-19 вплинув на країни в різний час, по-різному та різною мірою. Проте в усьому світі реакція на приборкання пандемії призвела до національних карантинів та запровадження широких міграційних обмежень, зокрема на подорожі та закриття кордонів. Такі заходи в свою чергу спричинили чимало проблем для туристів, які перебували за кордоном.

За оцінками Всесвітньої туристичної організації, міжнародні туристичні прибуття різко скоротилися у першій половині 2020 року на 60-70% у різних регіонах світу, що вплинуло не лише на мобільність, а й на міграцію [9].

Пандемія коронавірусу прийшла до Туреччини відносно пізно. Перший випадок COVID-19 було офіційно зареєстровано в Туреччині 11 березня. Станом на кінець місяця ситуація була відносно стабільною: у 80-мільйонній країні зафіксовано 13,5 тис. хворих, серед них – 214 летальних випадків [1].

Туреччина скасувала всі рейси з Китаю ще 3 лютого 2020 року, а потім і рейси з Ірану. Також тимчасово закрила пункти пропуску на кордоні з Іраном.

29 січня були підготовлені брошури, банери та плакати турецькою, англійською та арабською мовами, які розповсюджувалися для інформування громадськості, висвітлюючи запобіжні заходи та дії для припинення передачі вірусу. Починаючи з лютого, транслювалися телевізійні ролики, реалізовувалися інформаційні кампанії в соціальних мережах та інших ЗМІ. Інформаційні

кампанії тривали з огляду на масштаби поширення COVID у країні та світі і ризику, спричинені пандемією.

Після першого випадку 11 березня 2020 року були вжиті додаткові обмежувальні заходи:

- Закриття шкіл по всій країні
- Заборона масових заходів
- Обмежувальні заходи для державних службовців (гнучкі умови праці)
- Додаткові обмеження на поїздки
- Комендантська година та локдаун.

Згодом заборону на польоти було розширено до більшості європейських країн з 14 березня 2020 року [8].

Туреччина швидко й рішуче відреагувала на вплив COVID-19. Тоді як більшість країн оголосили жорсткий локдаун, країна мінімізувала карантинні обмеження для відвідувачів, і завдяки цьому її відвідали 16 млн. туристів.

Жоден документ не вказував на те, що нові обмеження (зокрема, обмеження пересування по країні) поширюються на іноземних туристів. У роз'ясненні Міністерства внутрішніх Справ Туреччини йдеться, що під карантинні обмеження не підпадають іноземці, які прибули до країни з туристичною метою та не отримували дозволу на довгострокове проживання в цій країні [6].

Такі дії сприяли підвищенню рівня туристичної міграції з України до Туреччини, яка є найпопулярнішою туристичною країною серед українців. Щороку Туреччину відвідує близько 1,5 млн. наших громадян. В період пандемії Україна увійшла до першої четвірки країн за кількістю туристів, які відвідали Туреччину. Це сприяло активізації співпраці між Україною і Турецькою Республікою на усіх рівнях. Зокрема, було проведено низку робочих груп та зустрічей, під час яких розглядали подальші спільні кроки задля розвитку туризму. На запрошення турецької сторони 27 квітня 2021 року українська делегація на чолі з Міністром культури та інформаційної політики України Олександром Ткаченком прибула до Туреччини. Тут, у місті Анталія, відбулося засідання робочої групи з питань дотримання прав та безпеки туристів. У межах засідання відбулося підписання Спільної декларації про наміри щодо співробітництва у галузі дотримання прав та безпеки туристів. Документ передбачає посилення туристичної безпеки та підвищення якості надання послуг, зокрема шляхом двостороннього переймання досвіду. Сторони також домовилися розглянути можливість запровадження паспортів вакцинації, для спрощення умов перетину кордону [3].

Окрім того, згідно з документом, збільшиться кількість українських телеканалів у турецьких готелях, а на туристичних об'єктах будуть доступні аудіогіди українською мовою. На перспективу учасники робочої підгрупи обговорили можливість збільшення кількості чартерних рейсів.

Туреччина стала однією із перших країн світу, яка запропонувала й реалізувала Програму сертифікації безпечного туризму для забезпечення виконання високих санітарних і гігієнічних стандартів в авіакомпаніях, аеропортах та інших транспортних об'єктах, місцях розміщення і харчування.

Цей досвід був позитивно оцінений більшістю країн, де туризм є важливою галуззю економіки, і взятий за приклад. Проєкт був розроблений під керівництвом Міністерства культури і туризму за сприяння Міністерства охорони здоров'я, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства закордонних справ та у співпраці з усіма стейкхолдерами.

Безпечний туризм – це програма, що підтверджує концепцію безпечного туризму, яка охоплює весь курс подорожі вітчизняних/іноземних гостей від їхнього прибуття в будь-який аеропорт Туреччини до їхнього повернення додому/від'їзду з країни. Усі гості зможуть комфортно та безпечно подорожувати з цією програмою, яку було підготовлено відповідно до загальних інструкцій та рекомендацій, опублікованих міністерствами після інтенсивної спільної роботи.

Процес сертифікації туристичних об'єктів здійснювався міжнародними аудиторськими компаніями, уповноваженими Міністерством. Заклади розміщення, харчування, туристичні та трансферні транспортні засоби, культурні, мистецькі об'єкти, конференц-зали, тематичні парки, гірськолижні підйомники та об'єкти морського туризму проходили періодичні перевірки на основі різних міжнародних стандартів і критеріїв. Основними цілями програми є забезпечення безперервного застосування санітарно-гігієнічних заходів та контролю туристичних об'єктів.

Об'єкти, яким було надано сертифікат, отримують логотип сертифікації безпечного туризму, який розміщують на видимих ділянках усередині перевіреного об'єкта. На всіх логотипах є QR-коди, через які всі гості та клієнти мають доступ до даних перевірки закладу. Таким чином, весь процес став прозорим [5].

Туреччина популяризувала ідею безпечного туризму серед інших країн, залучаючи дипломатів та дипломатичні представництва. В умовах кризи COVID-19 становище всіх, хто подорожує, вимагало потужної підтримки, у тому числі інформаційної на національному та міжнародному рівнях через відповідні установи. Оскільки карантинні обмеження для в'їзду до Туреччини відрізнялися для різних країн, то основну інформаційну підтримку туристам надавали уряди, дипломатичні представництва. Так на офіційній сторінці Facebook Генерального консульства України в Стамбулі [2] регулярно з'являлися повідомлення щодо поширення пандемії та міграційних обмежень, з нею пов'язаних. Усі дописи, які стосувалися пандемії, супроводжувалися фото з написом «Важливо». На офіційній сторінці Facebook Посольства України в Турецькій Республіці Посол України в Туреччині (2016-2021 рр.) Андрій Сабіга часто наголошував, що Туреччина з усією відповідальністю ставиться до гарантування безпеки туризму в умовах пандемії. В Україні не бачать жодних перешкод для відпочинку громадян у Туреччині [4].

Таким чином, криза, викликана пандемією COVID-19 продемонструвала, що за жодних умов рух населення зупинити не можливо, можна лише обмежити інтенсивність його руху. Досвід Туреччини у реалізації Програми сертифікації безпечного туризму дав можливість не обмежувати туристичну міграцію навіть

у період жорсткого локдауну. Основну інформаційну підтримку міжнародним відвідувачам у цей складний період надавали дипломатичні представництва.

Список використаних джерел

1. Габер Є. Епідемія на тлі війни та мігрантів: як вірус став викликом владі Ердогана. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/04/2/7108244/> (дата звернення 12.12.2022).
2. Генеральне консульство України в Стамбулі. *Facebook*. URL: https://www.facebook.com/CGUinIstanbul/?ref=page_internal (дата звернення 10.12.2022).
3. *Україна та Туреччина посилюють співпрацю в галузі туризму*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-ta-turechchina-posilyuyut-spivpracyu-v-galuzi-turizmu> (дата звернення 14.12.2022).
4. Посольство України в Туреччині. *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/UAinTR/> (дата звернення 10.12.2022).
5. *About Safe Tourism Certification Program*. URL: <https://www.tga.gov.tr/about-safe-tourism-program/> (дата звернення 12.12.2022).
6. *Circular on Gradual Normalization Measures*. URL: <https://en.goc.gov.tr/circular-on-gradual-normalization-measures> (дата звернення 14.12.2022).
7. *Migration data relevant for the COVID-19 pandemic*. *Migration Data Portal*. URL: <https://www.migrationdataportal.org/themes/migration-data-relevant-covid-19-pandemic> (дата звернення 13.12.2022).
8. *Turkey's response to Covid-19: first impressions Ankara, Turkey 11 July 2020*. URL: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/335803/WHO-EURO-2020-1168-40914-55408-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення 14.12.2022).
9. *UNWTO World Tourism Barometer and Statistical Annex, May 2020 18(2)*. URL: <https://www.e-unwto.org/toc/wtobarometereng/18/2> (дата звернення 11.12.2022).

УДК 811.12'42:[323.266:316.776]

Vdovychenko V.A.

BATTLE OF NARRATIVES IN ITALIAN PUBLIC DISCOURSE AFTER RUSSIA'S FULL-SCALE INVASION OF UKRAINE

З початку повномасштабного вторгнення в Україну, російські «дезінформаційні ракети» намагаються вразити кожного політичного лідера у світі, соціальну групу чи навіть спільноту, наповнюючи неправдивим контентом і викликаючи суперечки серед багатьох громадян щодо реальних подій, що відбуваються в Україні. Майбутнє європейської архітектури безпеки тісно пов'язане з тим, наскільки державні установи, ЗМІ та аналітичні центри в Західній Європі оснащені системами «антидезінформаційних» ракет. Крім того, це безпосередньо впливає на рівень підтримки України з боку західних країн, що змінює ситуацію підтримки на українському фронті.